

Åtta personer i världen äger lika mycket som hälften av världens befolkning, hade den globala hjälporganisationen Oxfam kommit fram till, för ett år sen ungefär. Det finns ett samband mellan att färre och färre äger en större del av helheten, att den allra värsta fattigdomen minskar i procent och maktspelet i världen. När Storbritannien vill lämna EU, när affärsmannen Trump blir president i ett av världens största länder, så är det symptom på en förskjutning av makten, från demokrati och mänskliga värden till ekonomi, finanser och pengar helt enkelt. Det är förstås därför det är så svårt att förstå vad den amerikanske presidenten håller på med. Han talar ett annat språk än det politiska, hans mål och agenda är satta av kapital, av ekonomi, pengar helt enkelt. Jag vill inte trassla in mig i resonemang som jag inte behärskar, men jag tror det är nödvändigt att söka nycklar för att förstå vår värld och ana vart vi är på väg.

Varför börja en adventspredikan så? Å ena sidan talar munnen det som hjärtat är fyllt av. Men det går också att se det vi firar som frälsarens intåg i Jerusalem som en beskrivning av just maktspel. Vi lyfter ju ut det festliga ögonblicket helt ur sitt sammanhang idag. Det är några minuter av jubel, främst bland barnen och de utsatta i samhället, utanför stadens murar, som vi fokuserar. Direkt innanför, börjar konflikterna. Inte bara med den klassiska makteliten, präster och laghållare. Därinne härskar kapitalet, pengarna helt enkelt. Jesus rensar templet från det som är förvridet. Här ska man tillbe Gud, här ska vägen vara öppen, men ni har gjort det till ett rövarnäste, en spelhåla. Strax kommer blinda och får sin syn och barnröster hörs genom gnället. Hosianna, han som kommer. Han gråter snart över Jerusalem, redan på den tiden. "Jerusalem, Jerusalem, du som dödar

profeterna och stenar dem som blir sända till dig. Hur ofta har jag inte velat samla dina barn så som hönan samlar sina kycklingar under vingarna, men ni ville inte. Nu får ni själva ta hand om ert övergivna hus. Ty jag säger er: ni ser mig inte mera förrän den dag då ni säger: Välsignad är han som kommer i Herrens namn."

Mot slutet av uppgörelsen med staden kommer, som en spets, det som vi läser i våra kyrkor på Domssöndagen, om Människosönens återkomst, då han skiljer dem som lever efter hjärtat, "när såg vi dig och hjälpte dig", från hycklarna, som säger "Ja men hade vi bara vetat att det var du, så hade vi fixat det. Enkelt." Kanske var det de sistnämnda som egentligen hade råd, pengar helt enkelt?

Vad är det vi jublar och är glada över idag? Vilka är vi som sjunger Hosianna till Messias, den som kommer? Till vad kommer han? Vad tror vi att han står för? Alla tider längtar efter befriare och räddare, särskilt när det är oro eller stök omkring. Advent och ännu mer julen har ju faktiskt övertagits av kommersialismen, eller hur? Fredrik Lindström sa en gång, på tal om ordet "jul" att det ägts av tre religioner. Man vet inte vad det kommer ifrån, men asarna, vikingarna kallade den mörkaste tiden på året för jul. Sen kom kristendomen. Sedan kommersialismen. Vi vet ju det. Vi ser ju det. Vi envisas ändå att sjunga våra sånger och ropa vårt Hosianna. Men måste vi kanske göra mer än upprätthålla traditioner idag? Räcker det för att protestera, eller krymper vi samman som ett udda, kuriöst inslag? Det smakar inte gott längre, att vi låtsas vara i världen. Kan vi som Guds folk, vi som erfarit Guds rikets ankomst i världen, också visa väg för en vilsen värld? Inte bara tycka att det är opassande, men också göra något aktivt. Vilka bord och stolar ska vi välta omkull för att ge plats åt det heliga?

Magnus Helmner jobbar med hemlösa för Ny Gemenskap i Stockholm. Mycket konkret med hjälp till frukost, dusch, kanske en sovplats. Han spelade med sitt band på Storboda i söndags. Det som tog mig var när han sa hur det är att möta dessa utsatta människor. Jag kan känna mig nere ibland när jag sak gå till jobbet, det kan vara nåt personligt som tar kraft, men när jag kommer dit, finns det alltid någon som behöver mig. Han får betyda något också i sin svaghet, tänker jag. När jag kommer till fängelset är det likadant. Det jag skulle kunna klaga på här och nu är inte lönt att gnälla på ibland dem som är inlåsta dag ut och dag in. Och samtidigt kan jag få så mycket, när jag kommer med mig själv. Den som är inlåst kan mycket väl vara fri, och den som lever i frihet, kan mycket väl sitta fast i allt möjligt. Vi vet hur världen ser ut. Vi vet att ekonomiska och egoistiska krafter styr och drar i oss som människor. Men att veta och inte göra, blir så småningom en lögn. Risken finns att vi håller på att förlora de värden som demokrati och faktiskt vårt politiska och samhällsliga system har byggt på de senaste hundra åren. Det sker genom att språket förändras. Du blir mer och mer vad du äger, inte vem du innerst inne är. Inflytandet och makten över ditt liv styrs alltmer av prylar, pengar helt enkelt. Och av de som sitter på den största kassakistan. Affärsmän bestämmer vem du är, vad du är värd och vad du får säga och tycka.

Den som kommer i dagens bibelberättelse är Messias. Han välter affärsmännens bord och stolar. När han ser den nedtryckte ger han honom sin syn och reser honom upp. Det är som efterföljare till honom vi idag sjunger vårt Hosanna. Det är i hans efterföljd vi måste forma nya mönster och uttryck som inte marginaliserar människan, men ger henne plats, röst och upprättelse. Amen